

312

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU I GOSPODARKI MORSKIEJ

z dnia 23 maja 1996 r.

w sprawie przewozu osób i bagażu.

Na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1—5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. — Prawo przewozowe (Dz. U. z 1995 r. Nr 119, poz. 575) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) treść, sposób i terminy ogłaszania rozkładów jazdy oraz tryb ich uzgadniania i koordynacji w tym zakresie,
- 2) warunki przewozu rzeczy zabieranych przez podróżnych do środków transportowych,
- 3) warunki zmiany umowy przewozu przez podróżnych,
- 4) sposób obliczania zwracanych należności, tryb dokonywania zwrotów oraz wysokość odstępnego,
- 5) rzeczy przewożone na warunkach szczególnych,
- 6) terminy odbioru przesyłek bagażowych,
- 7) tryb postępowania przy odbiorze przesyłki bez kwitu bagażowego.

Rozdział 2

Treść, sposób i terminy ogłaszania rozkładów jazdy oraz tryb ich uzgadniania i koordynacji w tym zakresie

§ 2. 1. Przez rozkłady jazdy rozumie się rozkłady jazdy w transporcie kolejowym i samochodowym, rozkłady jazdy w transporcie lotniczym, rozkłady rejsów żeglugi śródlądowej oraz rozkłady jazdy w lokalnym transporcie zbiorowym.

2. Rozkłady jazdy określają odpowiednio:

- 1) nazwę przewoźnika,
- 2) dzień wejścia w życie rozkładu jazdy i termin jego ważności,
- 3) drogę przewozu, z uwzględnieniem odległości w kilometrach pomiędzy punktami odprawy osób,
- 4) dni, godziny i minuty oraz miejsca odjazdu i przyjazdu środków transportowych albo częstotliwość ich kursowania,

- 5) rodzaj prowadzonych usług komunikacyjnych (np. ekspresowe, pospieszne, przyspieszone, zwykłe) oraz środki transportowe objęte częściowo lub całkowicie rezerwacją miejsc,
- 6) kursy środków transportowych, w których przewozi się rzeczy,
- 7) kursy środków transportowych, w których pierwszeństwo przejazdu przysługuje określonym podróżnym (np. z biletami miesięcznymi),
- 8) informacje o połączeniach (skomunikowaniu) niektórych środków transportowych,
- 9) adresy przewoźników i inne niezbędne informacje właściwe dla danego środka transportowego, ułatwiające podróżnym korzystanie z tego środka.

§ 3. 1. Rozkłady jazdy podaje się do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty, przede wszystkim w formie ogłoszeń wywieszonych w punktach odprawy osób oraz rzeczy i w punktach sprzedaży biletów. Rozkłady jazdy mogą być wydawane w formie książek, broszur, ulotek, nośników elektronicznych.

2. Rozkłady jazdy środków transportu lądowego oraz dokonywane w nich zmiany wymagają wzajemnego uzgodnienia zainteresowanych przewoźników osób w regularnej komunikacji publicznej oraz uzgodnienia z koordynatorem, o którym mowa w § 4.

3. Rozkłady jazdy i zmiany do rozkładów jazdy podaje się do wiadomości publicznej co najmniej na 7 dni przed terminem ich obowiązywania, w sposób określony w ust. 1.

§ 4. 1. Koordynacja rozkładów jazdy polega na:

- 1) ustaleniu wzajemnych połączeń pomiędzy różnymi rodzajami transportu lądowego w punktach stycznych na podstawie rozkładu jazdy pociągów,
- 2) opracowaniu rozkładu jazdy autobusów w regularnej publicznej komunikacji samochodowej pasażerskiej (obszarowej i międzyobszarowej), z uwzględnieniem lokalnego transportu zbiorowego.

2. Koordynację rozkładów jazdy, o której mowa w ust. 1, wykonuje określona przez Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej jednostka organizacyjna, zwana dalej „koordynatorem rozkładów jazdy”.

3. W zakresie określonym w ust. 1 pkt 2 do zadań koordynatora rozkładów jazdy należy w szczególności:

- 1) utworzenie sieci koordynatorów rozkładów jazdy autobusów na terenie całego kraju w układzie obszarów komunikacyjnych, zwanych dalej „koordynatorami obszarowymi”, których wykaz podaje do publicznej wiadomości w prasie o zasięgu krajowym,
- 2) ustalenie kalendarza prac związanych z konstruowaniem rozkładu jazdy i ogłoszenie go w sposób zwyczajowo przyjęty,
- 3) organizowanie krajowych konferencji rozkładów jazdy,
- 4) przeprowadzenie koordynacji na szczeblu obszaru komunikacyjnego z udziałem zainteresowanych organów administracji rządowej oraz samorządu terytorialnego,
- 5) koordynacja rozkładu jazdy oraz przekazywanie między obszarami komunikacyjnymi informacji o jego zmianach w trakcie obowiązywania rozkładu jazdy,
- 6) koordynowanie wzajemnego uzgadniania dogodnych połączeń przy konstruowaniu rozkładów jazdy, z uwzględnieniem odpowiednich przerw pomiędzy kursami wykonywanymi przez różnych przewoźników na tych samych liniach.

Rozdział 3

Warunki przewozu rzeczy zabieranych przez podróżnych do środków transportowych

§ 5. 1. Rzeczy zabierane przez podróżnych do środków transportowych nie mogą zagrażać bezpieczeństwu i porządkowi w transporcie, stwarzać możliwości wyrządzenia szkody podróżnym lub przewoźnikowi, przeszkadzać podróżnym i narażać ich na niewygody.

2. Rzeczy zabierane przez podróżnych przewozi się bezpłatnie, jeżeli mieszczą się w normach masy i rozmiarach określonych w taryfie lub regulaminie przewoźnika.

3. Rzeczy przewyższające normy, o których mowa w ust. 2, przewożone są odpłatnie jako przesyłka pod opieką podróżnego lub jako przesyłka bagażowa na warunkach określonych w taryfie lub regulaminie przewoźnika.

§ 6. 1. W pomieszczeniach przeznaczonych dla podróżnych można przewozić małe zwierzęta pokojowe, jeżeli nie są uciążliwe dla podróżnych (np. z powodu hałasu, zapachu). Przewożone zwierzęta powinny być umieszczone w odpowiednim opakowaniu (w koszach, skrzynkach, klatkach), zabezpieczającym przed wyrządzeniem szkody.

2. Przewóz psów, w liczbie nie większej niż jeden pies pod opieką dorosłego podróżnego, jest dozwolony również w pomieszczeniach przeznaczonych dla podróżnych (z wyłączeniem miejsc do siedzenia, leżenia lub spania), pod warunkiem że:

- 1) podróżny posiada ważny bilet dla psa,
- 2) podróżny posiada aktualne świadectwo szczepienia psa,
- 3) pies jest trzymany na smyczy i ma założony kagańiec.

§ 7. 1. W pomieszczeniach przeznaczonych dla podróżnych dozwolony jest przewóz tylko nie nabitej broni palnej krótkiej, myśliwskiej i sportowej. Przewożący ją podróżny powinien posiadać zezwolenie na jej posiadanie. W takim wypadku podróżny może przewozić także amunicję.

2. Ograniczenia, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do broni palnej przewożonej przez osoby uprawnione do jej noszenia ze względu na pełnione funkcje.

Rozdział 4

Warunki zmiany umowy przewozu przez podróżnych

§ 8. 1. Zmiana umowy przewozu nie może naruszać uprawnień innych podróżnych, jakie wynikają z zawartych przez nich umów przewozu, a także możliwości eksploatacyjnych przewoźnika.

2. Zmiana umowy przewozu dotycząca środków transportowych z miejscami rezerwowanymi uzależniona jest od wolnych miejsc.

3. Zmiana umowy przewozu i terminu odjazdu w transporcie kolejowym, w pociągu oznaczonym jako „pociąg z dopłatą”, możliwa jest tylko przed rozpoczęciem przejazdu.

§ 9. 1. W przypadku zmiany umowy przewozu, z tytułu której przewoźnikowi przysługuje wyższa należność za przewóz, podróżny powinien dopłacić różnicę należności przed rozpoczęciem przejazdu w kasie biletowej lub placówce uprawnionej do sprzedaży biletów.

2. Po rozpoczęciu przejazdu podróżny może zmienić umowę przewozu w zakresie określonym w ust. 1 tylko w transporcie kolejowym i samochodowym, dopłacając różnicę należności pracownikowi obsługującemu dany środek transportowy, pod warunkiem że zgłosi zamiar zmiany, zanim nastąpią faktyczne okoliczności dotyczące zmiany. W przeciwnym razie przewoźnik może uznać, że podróżny nie dopełnił obowiązku zapłaty należności.

§ 10. 1. W celu dokonania zmiany umowy przewozu uprawniającej do otrzymania zwrotu należności po-

dróżny powinien uzyskać poświadczenie niewykorzystania biletu w całości lub części.

2. Poświadczenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje przed rozpoczęciem przejazdu uprawniony pracownik przewoźnika w punkcie odprawy, a po rozpoczęciu przejazdu — pracownik obsługujący środek transportowy, pod warunkiem zgłoszenia zmiany w sposób określony w § 9 ust. 2.

3. Bilet poświadczony jako częściowo nie wykorzystany jest biletem ważnym na przejazd tylko w zakresie wynikającym z tego poświadczenia.

Rozdział 5

Sposób obliczania zwracanych należności, tryb dokonywania zwrotów oraz wysokość odstepnego

§ 11. 1. Podstawą do obliczania zwracanej należności jest cena nie wykorzystanego biletu i innych nie wykorzystanych dokumentów przewozowych, poświadczonych i zwróconych przewoźnikowi lub placówce uprawnionej do sprzedaży biletów w terminie ważności biletu, nie później jednak niż w terminie 30 dni od pierwszego dnia terminu ważności.

2. Nie wymagają poświadczenia bilety całkowicie nie wykorzystane zwrócone w dowolnej kasie przewoźnika lub uprawnionej do sprzedaży biletów placówce, prowadzącej sprzedaż danego rodzaju biletów, najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień wyjazdu określony na bilecie.

§ 12. 1. Do obliczenia zwracanej należności przyjmuje się:

1) za bilety na przejazd jednorazowy:

- a) w razie całkowitego niewykorzystania biletu — zapłaconą należność,
- b) w razie częściowego niewykorzystania biletu — różnicę między zapłaconą należnością a należnością przypadającą za wykonane świadczenie,

2) za bilety na przejazd wielokrotny:

- a) w razie zwrócenia biletu przed pierwszym dniem terminu jego ważności — zapłaconą należność,
- b) w razie zwrócenia biletu w terminie jego ważności — należność proporcjonalną do liczby nie wykorzystanych przejazdów lub okresu, w jakim bilet nie mógł być wykorzystany.

2. Od zwracanych należności określonych w ust. 1 przewoźnik potrąca 10% odstepnego.

3. Potrącenia odstepnego nie stosuje się, jeżeli niewykorzystanie biletu nastąpiło z przyczyn występujących po stronie przewoźnika.

§ 13. Szczegółowe warunki dokonywania zwrotów należności określone są w regulaminie przewoźnika.

Rozdział 6

Rzeczy przewożone na warunkach szczególnych

§ 14. 1. Na warunkach szczególnych mogą być przewożone:

- 1) rzeczy nie opakowane oraz rzeczy z zamontowanymi silnikami, jeżeli podróżny zastosuje się do wskazań przewoźnika w zakresie odpowiedniego umocowania tych rzeczy oraz zabezpieczenia silnika i materiału pędnego,
- 2) samochody osobowe w pociągach zwanych „autokuszetkami”, zestawionych z wagonów platform oraz wagonów z miejscami do leżenia.

2. Do przewozu przyjmuje się samochody osobowe z ważnym dowodem rejestracyjnym i z dowodem uiszczenia obowiązkowej składki ubezpieczeniowej. Wymiary samochodu nie mogą przekraczać 151 cm wysokości i 250 cm szerokości.

3. Przy przewozie samochodu osobowego wymagana jest obecność kierowcy.

Rozdział 7

Terminy odbioru przesyłek bagażowych

§ 15. 1. Terminy odbioru przesyłek bagażowych wydawanych w punktach odprawy wynoszą nie więcej niż:

- 1) 2 godziny — dla przesyłek zawierających żywe zwierzęta,
- 2) 24 godziny — dla pozostałych przesyłek od chwili przybycia ich do miejsca przeznaczenia.

2. Termin odbioru przesyłki bagażowej wydawanej bezpośrednio ze środka transportowego jest ograniczony czasem od przybycia tego środka do miejsca przeznaczenia przesyłki do jego odjazdu z tego miejsca.

Rozdział 8

Tryb postępowania przy odbiorze przesyłki bez kwitu bagażowego

§ 16. 1. Jeżeli żądający wydania przesyłki bagażowej nie może okazać kwitu bagażowego albo odpowiedniego odcinka nalepki lub zawieszki, przewoźnik wydaje mu przesyłkę tylko wówczas, gdy żądający uprawdopodobni swoje uprawnienie do odbioru przesyłki, wylegitymuje się ważnym dokumentem tożsamości i złoży pisemne oświadczenie.

2. Przy wydaniu przesyłki bagażowej bez kwitu bagażowego przewoźnik może żądać od podróżnego pisemnego stwierdzenia zawartości przesyłki i komisijnego sprawdzenia, a także — w wypadkach wątpliwych — zabezpieczenia w wysokości odpowiadającej wartości wydanej przesyłki.

Rozdział 9

Przepisy końcowe

§ 17. 1. Przepisów § 2 ust. 2 pkt 3, 5, 6, 7 i 8, § 4, § 6, § 7, § 10—12, § 14 i § 15 nie stosuje się do transportu lotniczego.

2. Przepisów § 2 ust. 2 pkt 3 i § 8—16 nie stosuje się do lokalnego transportu zbiorowego.

§ 18. Tracą moc przepisy rozdziałów 1 i 2 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 21 czerwca 1985 r. w sprawie wykonania przepisów ustawy — Prawo przewozowe (Dz. U. Nr 29, poz. 128, z 1988 r. Nr 9, poz. 72, z 1989 r. Nr 59, poz. 352, z 1990 r. Nr 12, poz. 81 i Nr 62, poz. 365, z 1991 r. Nr 81, poz. 362, z 1992 r. Nr 6, poz. 25 i z 1995 r. Nr 5, poz. 28).

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Transportu i Gospodarki Morskiej:

B. Liberadzki